

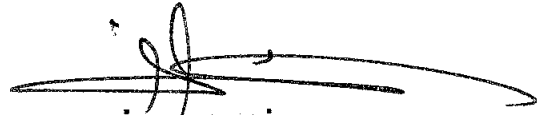

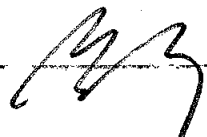
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 31.01.2013
Sayı: 763

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim. 31.01.2013

İzzet ÇETİN
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Adalet - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	07 Şubat 2013	E. No:	2/1203	
Yan.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
01 Şubat 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
31 Ocak 2013
No : 178015

GEREKÇE

Sosyal Hukuk Devleti, Anayasamızın ikinci maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmaktadır. Sosyal Hukuk Devleti diğer unsurlarının yanında hak arama özgürlüğü önündeki engelleri de kaldıran devlet olarak bilinmektedir. Anayasa da hak arama hürriyeti 36.madde ile "Herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." Şeklinde düzenlenerek dava yoluyla hak arama özgürlüğü güvence altına alınmıştır. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı adil yargılanmanın ön koşulu olarak kabul edilmektedir. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu yargı mercileri önünde dava hakkını kullanabilmesidir.

Davanın tarafları arasında yargılama sırasında usul hükümleri yönünden eşit konumda bulunma, taraflardan birine dezavantaj diğerine avantaj sağlayacak kurallara yer vermeme esasının geçerli olması, davanın tarafları arasında hakkaniyete uygun bir dengenin varlığı adil yargılama hakkının genel kabul görmüş ölçütleri arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Bu nedenlerle işveren karşısında zaten güçsüz durumda bulunan işçinin uğradığı bir haksızlık nedeniyle dava hakkını kullanmasının harç yatırma, hem de işçinin mali gücüne göre yüksek miktarlarda olan harç yatırma koşuluna bağlanması hak arama özgürlüğünü engelleyici bir nitelik taşımaktadır.

Nitekim 30.01.1950 tarihinde kabul edilen 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunun 11. Maddesi " İş mahkemelerinde açılan davalar tebligat ücretinden, her türlü resim ve harçtan muaftır" hükmünü içermekteydi. Çalışanlar lehine onların hak arama

özgürlüğü önündeki kanalları açan bu düzenleme ne yazık ki sonraki yıllarda kanun metninden çıkarılmış, bu alanda dava hakkının kullanılabilmesi harç yatırma koşuluna bağlanmıştır.

Bugün için 773 TL. olan asgari ücretli ailesini geçindirmeye çalışan bir işçi uğradığı bir haksızlık nedeniyle iş mahkemesine dava açmak istediğinde bir aylık ücretine yakın miktarda olan 700 TL. gibi rakamlara ulaşabilen harç yatırmak zorunda kalabilmektedir. Bu yüksek harç miktarı nedeniyle pek çok kişi hakkını aramaktan vazgeçmektedir, adalete ulaşamamaktadır. Haksız nedenle işinden atılan ve dolayısıyla gelirinden yoksun kalan bir işçinin dava açması parasızlık nedeniyle bu harçlarla zaten mümkün olamamaktadır.

Bu kanun teklifi, adil yargılama hakkının özünü zedeleyen, hak arama özgürlüğünün engellenmesine yol açan, iş mahkemelerinde açılan davalarda harç yatırma koşulunu kaldırmak amacıyla hazırlanmıştır.

**İŞ MAHKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 30.01.1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 11. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11- İş Mahkemelerinde açılan davalar tebligat ücretinden ve her türlü harçtan muaftır.

Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu kişilerin taraf oldukları iş davalarında mahkemece çağırılacak tercüman ve mütercim ücreti, mütekabiliyet şartı ile Devlet Hazinesinden karşılanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.